

LESMATERIAAL ONDERBOUW

Lespakket CliniClowns

Voor
Groep 1-4

ACTIVITEIT 1: AANGENAAM KENNIS TE MAKEN

In deze handleiding staat de activiteitenbeschrijving voor groep 1-4. Hier kun je direct mee aan de slag. In de algemene handleiding vind je achtergrondinformatie over dit lesmateriaal.

Doelen

- Leerlingen maken kennis met de CliniClowns.
- Leerlingen ontdekken hoe de dag van een CliniClown eruit ziet.
- Leerlingen bewegen en denken (groep 3-4) als een CliniClown.

Tijd

20-30 minuten

Nodig

- Digibord voor afspelen PowerPoint-presentatie
- De PowerPoint-presentatie voor groep 1-4: Sheet 1 t/m 11

Opzet

- Kringactiviteit

Introductie

1. Vraag de leerlingen naar hun ervaringen met clowns. Wie heeft er weleens een clown in het echt gezien? Waar? Hoe ziet een clown er uit? Welke eigenschappen heeft een clown? Bijvoorbeeld: Clowns zijn vaak onhandig, ze willen mensen laten lachen.
2. Benoem vervolgens dat er naast clowns in het circus ook CliniClowns zijn die naar zieke en gehandicapte kinderen toe gaan. Kunnen de leerlingen bedenken wat een CliniClown bij deze kinderen gaat doen?

Kern

1. Licht toe dat een CliniClown er speciaal is voor zieke kinderen. De CliniClowns gaan op bezoek bij de kinderen in bijvoorbeeld ziekenhuizen. Daar spelen de CliniClowns met en voor kinderen. Wat ze spelen kan van alles zijn. Muziek maken, winkeltje spelen. De clown kijkt goed naar het kind. Hoe voelt het kind zich? Wat vindt het kind leuk? Het is dan even heel erg vrolijk en gezellig in het ziekenhuis. De CliniClown zorgt er voor dat het kind even kan vergeten dat het ziek is.
2. Vertel de leerlingen dat ze gaan luisteren naar een verhaal over de dag van een CliniClown. Start de PowerPoint-presentatie en laat de sheets 1 tot en met 11 zien. Bij deze sheets is ook een voice-over. Zorg dus dat het geluid aan staat.
3. Bespreek samen hoe de dag van de CliniClown eruit ziet. Wat doet een CliniClown op een dag? Waarom doet een CliniClown dit allemaal? Wat vinden de leerlingen van de dag van de CliniClowns? Doen de CliniClowns goed werk volgens de leerlingen?

ACTIVITEIT 1: AANGENAAM KENNIS TE MAKEN

Aanvullende verdiepvragen groep 3-4

Wat vinden de leerlingen van het werk van de CliniClown? Waarom?

Kan iedereen zomaar CliniClown worden?

Nee, je moet een opleiding volgen en bijvoorbeeld goed met kinderen om kunnen gaan. Het is belangrijk dat een CliniClown goed kan aanhaken bij wat het kind nodig heeft.

Wat moet een CliniClown allemaal kunnen?

Goed naar kinderen kijken, fantaseren, positieve instelling.

Wat zijn de overeenkomsten tussen een CliniClown en een circusclown? En de verschillen?

Beide clowns willen kinderen laten lachen en werken vooral met kinderen. **Verschillen:** CliniClown gebruikt weinig schmink, de locatie, CliniClown maakt elke keer unieke voorstelling, aangepast aan de behoeften van dat zieke kind.

Afsluiting

1-2: CliniClowns zijn vaak vrolijk en maken van hele gewone dingen iets gekks/anders. Kunnen de leerlingen dat ook? Doe iets gewoons voor, bijvoorbeeld afwassen. Vraag een van de leerlingen om dit op een andere manier te doen: overdreven, dansend, achterstevoren. Daarna doen alle kinderen het na, terwijl ze er iets anders van maken. Herhaal dit met een andere handeling.

Nodig alle kinderen uit om onderstaande voorbeelden te doen:

- Balanceren op 1 voet en maar moeilijk kunnen blijven staan.
- Lopen over een denkbeeldig koord zonder te vallen.
- Door klas lopen waarbij het lijkt alsof je kan vliegen.
- Achteruit huppelen.

Herhaal dit door aan de voorbeelden nog iets toe te voegen, zoals ga balanceren op 1 voet en doe nu alsof je het heel koud hebt, ga achteruit huppelen als een robot enzovoort.

3-4: Pak een voorwerp in de klas, bijvoorbeeld een potlood, en doe hier de gekste dingen mee. Het gaat erom dat je dingen verzint.

Voorbeeld: De potlood wordt de neus van Pinokkio of een snor. Laat de leerlingen, net als een CliniClown, ook voorwerpen in de klas omtoveren tot gekke dingen.

Maak plezier!

ACTIVITEIT 2: VAN EEN TRAAAN NAAR EEN LACH

Doel

- Leerlingen kunnen verschillende emoties herkennen en benoemen.

Tijd

20 - 30 minuten

Nodig

- Digibord met internetverbinding en PowerPoint functie
- De PowerPoint-presentatie voor groep 1-4: Sheet 12 t/m 15
- Optioneel: rode plakstickers

Opzet

- Kringactiviteit

Introductie

1. Herinner de leerlingen aan de dag van een CliniClown. Waar gaan de CliniClowns naar toe? Wat gaan ze doen? Waarom?
2. Vertel de leerlingen een persoonlijk verhaal over ziek zijn. Benoem de gevoelens die daarbij hoorden: verdrietig, boos, bang en toen je weer beter was blij. Hoe voelen de leerlingen zich als ze ziek zijn? En als ze weer beter zijn?
3. Leg uit dat als je ziek bent, je vaak snel weer beter bent, omdat je lichaam weet wat het moet doen. Geef daarna aan dat sommige kinderen zo ziek zijn dat ze dan naar het ziekenhuis moeten om beter te worden. Soms voor korte tijd en soms wat langer. Dokters helpen je dan om weer beter te worden.

Kern

1. Leg uit dat iedereen wel eens verdrietig, boos, bang en blij is. Toon de sheets 12-15 uit de PowerPoint presentatie en toon de verschillende emoties die de CliniClowns verbeelden. Kunnen de leerlingen ze benoemen?
2. Laat de leerlingen zelf uitbeelden hoe zij zich voelen als ze ziek zijn. Zijn de leerlingen ook weleens verdrietig? Wanneer? Laat de leerlingen uitleggen wanneer je je verdrietig voelt. Hoe ziet dat er uit? Herhaal deze activiteit met de emotie boos, bang en blij.

3. Bespreek met leerlingen welke emoties er nog meer bij ziek zijn horen. Bijvoorbeeld bang of boos voelen.
  - **Hoe voelt een kind zich als het lang in het ziekenhuis ligt?**
  - **Hoe voelt een ziek kind zich als er opeens een CliniClown binnen komt dansen?**
  - **Hoe zou een ziek kind zich voelen na het bezoek van een CliniClown?** Blij, ontspannen.
  - **Zou een CliniClown een ziek kindje een beetje beter kunnen maken?**
Zieke kinderen voelen zich vaak beter na het bezoek van een CliniClown. Ze zijn even vergeten dat ze ziek zijn. Maar helaas kunnen CliniClowns de kinderen niet echt beter maken.

Aanvullende verdiepvragen groep 3-4

- **Worden papa's en mama's ook wat vrolijker door de CliniClowns? Waarom wel/niet?**
Voor de papa's en mama's is het fijn om te zien als hun kind vrolijk is, daar worden ze zelf ook vrolijk van en kunnen dan ook even vergeten dat hun kind zo ziek is.
  - **Kunnen CliniClowns alleen in ziekenhuizen bij kinderen op bezoek komen?**
Nee, CliniClowns bezoeken gehandicapte kinderen of zieke kinderen die thuis zijn. Soms komen de CliniClowns ook naar scholen (speciaal onderwijs).
4. Breng samen met de leerlingen de emoties in praktijk. Vraag ze of ze:
    - Heel boos hun tanden kunnen poetsen
    - Heel bang hun kleren kunnen aantrekken
    - Heel verdrietig op een stoel kunnen zitten
    - Heel blij kunnen dansen of eten etc.

Wat is volgens de leerlingen de fijnste manier? Kunnen de leerlingen van groep 3-4 zelf een emotie en handeling bedenken?

ACTIVITEIT 2: VAN EEN TRAAAN NAAR EEN LACH

Aanvullende opdracht voor groep 3-4:

Lees onderstaande zinnen voor. Kunnen de leerlingen de erbij horende emotie tonen en benoemen?

De emotie staat telkens voor de desbetreffende zin.

Emotie bang:

“Vandaag heb ik gehoord dat ik erg ziek ben. Ik vind het heel spannend wat er allemaal gaat gebeuren.”

Emotie boos:

“Het gaat ook nooit goed! Ik hoor alleen maar slechte dingen. En ik word maar niet beter. Ik wil NU het ziekenhuis uit!”

Emotie verdrietig:

“Ik heb steeds meer pijn. Ik kan er niets aan doen maar ik vind het niet fijn. Gelukkig is mama er om me te troosten.”

Emotie blij/vrolijk:

“Yes!!! Ik ben weer beter! Ik mag weer voetballen, dansen en naar school! Ik kan weer alles doen wat ik wil. Ik ben zo blij!!”

Afsluiting

Eindig deze activiteit met een raadspel.

Beeld een handeling met een bepaalde emotie uit.

Bijvoorbeeld: Heel blij de ramen wassen. Kunnen de leerlingen raden welke emotie uitgebeeld wordt?

Laat ook de leerlingen zelf handelingen en emoties uitkiezen en uitbeelden.

Aanvullende opdracht voor groep 3-4:

Laat elk tafelgroepje samen zinnen maken en er een bepaalde emotie aan koppelen. Hierna spreken ze deze zinnen in de klas uit. Kunnen de overige leerlingen de emotie die bij de zin hoort tonen en benoemen?

Voorbeeld:

YES! Mijn beste vriendin is weer beter!

Nu mag ik eindelijk weer bij haar gaan spelen.

Emotie: blij/vrolijk.

ACTIVITEIT 3: DENKEN EN BEWEGEN ALS EEN CLOWN

Doel

- Leerlingen denken en bewegen als een clown.

Tijd

20-30 minuten

Nodig

- Digibord met internetverbinding en PowerPoint-functie
- De PowerPoint-presentatie voor groep 1-4:
Groep 1-2: Sheet 16-17-18
Groep 3-4: Sheet 18-19-20
- Werkblad Groep 1-2: Kleurplaat
- Werkblad Groep 3-4: Neus?
- Kleurpotloden

Opzet

- Fysieke activiteit in de kring of in de speelzaal
- Daarna: tekenen / kleuren aan eigen tafel

Introductie

1. Bespreek met de leerlingen het werk van de CliniClowns. Wat doen CliniClowns nu eigenlijk? Waarom? Herhaal de kern van het startverhaal: CliniClowns zorgen er voor dat zieke en gehandicapte kinderen weer even kunnen spelen en voor even niet eraan hoeven te denken dat ze ziek zijn.
2. Laat de filmfragmenten zien. Wat vinden de leerlingen van de fragmenten? Welke gekke dingen doen de CliniClowns allemaal? Moesten de leerlingen lachen? Waarom?

De fragmenten voor groep 1-2 staan op sheet 16 en 17. Groep 3-4 kijkt naar het fragment op sheet 18.

Kern

1. Vertel dat de CliniClowns veel plezier maken en dus ook veel dansen en vrolijk bewegen als ze bijvoorbeeld lopen of rennen of fietsen. Kunnen de leerlingen dat ook? Zet het 'Ik ben Clown'-lied op (sheet 19) en ga samen met de leerlingen bewegen en denken als een CliniClown. Doe de bewegingen eerst zelf voor.
  - Kunnen de leerlingen vrolijk lopen of rennen op de muziek?
  - En kunnen ze huilen van plezier of heel gek vallen van hun stoel?

- Kunnen ze op de plaats dansen of heel voorzichtig lopen als een clown die niet wil vallen?
- In het lied zitten ook versnellingen. Kunnen de leerlingen heel snel dansen of huppelen? Gebruik ook de langzame momenten. Kunnen de leerlingen in slow motion lopen of kruipen?
- Laat ook leerlingen bewegingen bedenken die de rest van de klas moet uitvoeren.

2. Bespreek samen met de leerlingen hoe een CliniClown eruit ziet. Leg de nadruk op een vrolijk en kleurrijk kostuum, geen schmink maar altijd met de herkenbare rode neus.

3. **Groep 1-2:** De leerlingen krijgen een CliniClown kleurplaat. Laat leerlingen kiezen welke kleurplaat ze het liefst willen inkleuren. De leerlingen mogen de vrolijkste kleuren en hun eigen fantasie gebruiken.

Groep 3-4: Laat sheet 20 uit de PowerPoint presentatie zien. Herkennen de leerlingen de rode CliniClownsneus in de voorbeelden? De rode neus staat voor veel fantasie. De rode neus kan namelijk alles worden: een ballon, de zon, een thermometer of een bloem! Wat maken de leerlingen van de neus? Geef ze de tekening en laat ze hiermee aan de slag gaan.

Afsluiting

Bespreek de creaties van de leerlingen en hang ze in de klas op. Sluit af met het 'Ik ben Clown'-lied.

Leuk idee!

Laat de leerlingen allemaal iets geks doen aan hun kleren, bijvoorbeeld een T-shirt achterstevoren aantrekken of schoenen omwisselen. Daarna poseren de leerlingen als een CliniClown. Maak een groepsfoto. Print deze foto uit op een A3 en plak op de neus van elke leerling een rode stip. Zij zijn nu ook clowns. Hang de poster tussen alle tekeningen in.

KLEURPLAAT GROEP 1-2

KLEURPLAAT GROEP 1-2

WERKBLAD GROEP 3-4

Neus?

Waar denk jij als eerste aan bij het zien van de rode CliniClownsneus? Teken het hier en laat het aan elkaar zien.

WERKBLAD GROEP 3-4

Neus?

Wat kun je nog meer van deze neus maken?

